

Avsiktsförklaring

Förenklad utgivning SITHS

Avsiktsförklaringen är skickad till regionerna via Ineras regionala programråd. Det är programrådsmedlemmen som skickar in regionens svar på avsiktsförklaringen.

Vid frågor om er regions ställningstagande kontakta [regionens programrådsmedlem](#).

Innehåll

Innehåll	1
Begreppslista	2
Avsiktsförklaring gällande förenklad utgivning SITHS	3
Behov och nytta	4
Behov.....	4
Nationella läkemedelslistan (NLL)	4
Förenklad utgivning	4
Nytta	5
Förändring som ligger till grund för nyttokalkylen	5
Nyttor	6
Kostnader.....	7
Nyttokalkyl	8
Bakgrund	10
Intresseanmälan.....	11
Beskrivning av tjänsten	12
Övergripande lösningsförslag.....	12
Ineras leverans	13
Paket 1	13
Paket 2.....	13
Vad behöver regioner göra	13
Pris	14
Informationsmöte	15
Avsiktsförklaring	16
Underskrift.....	17

Begreppslista

Begrepp	Beskrivning
FUT	SITHS eID Förenklad utgivning
NLL	Nationella läkemedelslistan
ID-administratör	Samlingsnamn för alla roller inom ett utgivningsområde. Säkerhetsansvarig omfattas inte av begreppet ID-administratör
SITHS eID	E-legitimation utgiven inom ramen för Identifieringstjänst SITHS.
Användare	Person som har eller kommer att få elektronisk identitetshandling utgiven av SITHS
RFI	Request for Information
LoA	Tillitsnivåer visar på olika grader av säkerhet när det gäller teknisk och administrativ säkerhet och hur tillförlitlig en e-legitimation är utifrån den aktuella nivån. Tillitsnivåer förkortas ofta LoA (Level of Assurance).
A	Lösningsförslag som refereras i dokumentet: SITHS eID på tillitsnivå 3 för personer som saknar svenskt personnummer eller svensk id-handling.
B	Lösningsförslag som refereras i dokumentet: Distansutgivning av Mobilt SITHS eID på tillitsnivå 3 med hjälp av svenskt pass eller nationellt Id-kort
C	Lösningsförslag som refereras i dokumentet: Distansutgivning av SITHS eID på tillitsnivå 3 till reservkort
D	Lösningsförslag som refereras i dokumentet: Distansaktivering av ordinarie SITHS eID-kort på tillitsnivå 3

Avsiktsförklaring gällande förenklad utgivning SITHS

Lagändringen som gör regionerna skyldiga att ansluta sina vårdinformationssystem till den nationella läkemedelslistan (NLL) träder i kraft den 1 december 2025 enligt Lag (2018:1212) om nationell läkemedelslista. Det innebär att verksamheter inom hälso- och sjukvården som hanterar ordination och förskrivning av läkemedel eller andra varor ska ha ett elektroniskt system som möjliggör direktåtkomst till uppgifter i den nationella läkemedelslistan och vid elektronisk förskrivning lämna de uppgifter som anges i 3 kap. 8 §

Senast den 1 september 2028 ska vårdgivare ha lämnat vissa uppgifter till den nationella läkemedelslistan vid elektronisk förskrivning. Detta inkluderar uppgifter om ordinationsorsak och senaste datum för när läkemedelsbehandlingen ska följas upp eller avslutas. För att få åtkomst till den nationella läkemedelslistan via SITHS eID krävs e-legitimation på tillitsnivå 3 för samtliga användargrupper, inklusive personer som saknar svenskt personnummer, samordningsnummer eller svensk id-handling.

Inom ramen för den lagändring som träder i kraft har Inera fått dispens från E-hälsomyndigheten, att innan den 1 december 2025 byta e-legitimationer från tillitsnivå 2 till tillitsnivå 3 vilket även inkluderar byte till reservkort med tillitsnivå 3.

Denna avsiktsförklaring redovisar de kostnader som krävs för att utveckla SITHS eID på tillitsnivå 3 för personer som saknar svenskt personnummer eller svensk id-handling. Avsiktsförklaringen omfattar även kostnadsberäkningar för utveckling av funktionalitet som förenklar utgivningen av ordinarie SITHS e-legitimationer, inklusive möjlighet till distansutgivning av Mobilt SITHS eID på tillitsnivå 3 med hjälp av svenskt pass eller svenskt nationellt ID-kort.

Regionerna behöver överväga utvecklingskostnaderna och väga nyttan av investeringen. Det är också viktigt, ur ett tidsperspektiv, att ha den färdiga funktionaliteten på plats innan NLL-kravet träder i kraft.

Behov och nytta

Behov

Nationella läkemedelslistan (NLL)

I verksamheten inom hälso- och sjukvården finns användare som saknar svenskt personnummer eller svensk id-handling och som behöver kunna identifiera sig i tjänsten med ett SITHS eID på tillitsnivå 3, ett krav som ställts av E-hälsomyndigheten. För närvarande är detta inte möjligt, vilket innebär att utländska medborgare, såsom kirurger, läkare och specialister, inte kommer att få tillgång till den nationella läkemedelslistan (NLL) med autentisering på tillitsnivå 3 efter den 1 december 2025, om inte kraven för autentisering på tillitsnivå 3 uppfylls.

Förenklad utgivning

Processen att utfärda SITHS eID-kort är både resurskrävande och tidskrävande på grund av omständlig administration och behöver därför rationaliseras. För att hämta ut ett SITHS-kort på tillitsnivå 3 krävs idag att användaren först styrker sin identitet genom ett fysiskt besök hos en id-administratör, och för att kvittera ut ett mobilt SITHS behöver medarbetaren ha ett SITHS eID-kort. Genom att förenkla utgivningen av SITHS ordinariekort och reservkort på tillitsnivå 3, kan regionerna uppnå en hög verksamhetsnytta genom ökad effektivitet i utfärdandet av SITHS e-legitimationer.

Nytta

Inera har gjort en nyttokalkyl för att redogöra för de nyttor som samtliga regioner tillsammans kan förvänta sig från att införa och använda förenklad utgivning av SITHS eID. Inera har beräknat värdet på många av de identifierade nyttorna, samt för kostnaderna som krävs för att uppnå dem. Nyttokalkylen sammanfattas i texten nedan.

Nyttokalkylen finns också mer utförligt beskriven i en separat rapport. I rapporten finns också en excelfil som regioner kan hämta hem för att granska nyttoberäkningarna. De som vill kan även anpassa dem för att undersöka just den egna organisationens nyttor och kostnader. Här finns rapporten för nyttokalkylen samt excelfilen för nyttoberäkningarna:

[Nyttokalkyl för förenklad utgivning SITHS](#)

Förändring som ligger till grund för nyttokalkylen

Inera har analyserat nyttorna och kostnaderna med att utveckla, införa och använda följande funktionalitet i SITHS-tjänsten, jämfört med att fortsätta använda dagens processer för utgivning av SITHS eID.

SITHS eID på tillitsnivå 3 för personer som saknar svenskt personnummer eller svensk id-handling.

Inera vidareutvecklar SITHS-tjänsten med funktionalitet, som ger berörda användare utan svenskt personnummer eller svensk id-handling tillgång till NLL på tillitsnivå 3. För dessa personer gäller att de vid ett personligt besök behöver uppvisa giltig utländsk id-handling med elektroniskt verifierbar information. Detta innebär att:

- Personer utan svenskt personnummer eller godkänt samordningsnummer kan få SITHS eID på tillitsnivå 3 för icke-bofasta.

- Personer med godkänt samordningsnummer kan få SITHS eID på tillitsnivå 3 enligt svensk e-legitimation.
- Personer med svenskt personnummer men som är utvandrare enligt folkbokföringen kan få SITHS eID på tillitsnivå 3 enligt svensk e-legitimation.

Distansutgivning av Mobilt SITHS eID på tillitsnivå 3

Distansutgivning av Mobilt SITHS eID på tillitsnivå 3 med hjälp av svenskt pass eller nationellt id-kort.

Distansutgivning av SITHS eID på tillitsnivå 3 till reservkort

Distansaktivering av ordinarie SITHS eID-kort på tillitsnivå 3

Notera att för användningsfall B, C och D gäller att personen ska ha svenskt personnummer och svensk id-handling.

Nyttor

Nyttorna som värderats i pengar är uppdelade i finansiella nyttor och omfördelningsnyttor. Finansiella nyttor är nyttor som regionerna kan hämta hem i pengar – alltså kostnadsbesparingar.

Omfördelningsnyttor kan värderas i pengar men utgörs av frigjord tid för medarbetare, som kan omfördelas till andra arbetsuppgifter.

Utöver de nyttor som värderats i pengar har ett antal nyttor identifierats som inte har värderats i pengar i nyttokalkylen, men som likväl förväntas uppstå.

För att ta del av förklaringar av respektive nytta, se den separata rapporten för nyttokalkylen där kompletta nyttobeskrivningar finns.

[Nyttokalkyl för förenklad utgivning SITHS](#)

Efter varje nytta finns en hänvisning till vilken del av utvecklingen som respektive nytta förväntas komma från, A, B, C eller D.

Finansiella nyttor

- Minskade kostnader för resor (B,C,D)
- Minskade kostnader för fysiska kort (B,C,D)

Omfördelningsnyttor

- Frigjord tid för användare av ordinarie SITHS-kort – inga resor (B,D)
- Frigjord tid för ID-administratörer (C,D). Denna nytta skulle också kunna vara en finansiell nytta, om den frigjorda tiden är så pass stor att ID-administratörer kan sägas upp.
- Frigjord tid för personal som behöver reservkort LoA3 från 1 december 2025 – inga resor (B,C)
- Frigjord tid för användare av reservkort LoA3 – inga resor (B,C)

Nyttor som identifierats men inte värderats i pengar

- Bättre vård genom tillgång till internationell personal och utvandrade svenskar (A)
- Förbättrad patientsäkerhet (A)
- Snabbare tillgång till SITHS eID – behöver inte få ett kort först (B)
- Minskat beroende av andra autentiseringstjänster (B)
- Minskade övriga kostnader, exempelvis lokaler (B,C,D)
- Ökad säkerhet i identifieringsprocessen med hjälp av biometriska uppgifter i ID-handling (B,C,D).

Kostnader

I nyttokalkylen har följande kostnader värderats i pengar. För att ta del av förklaringar av respektive kostnad, se den separata rapporten där kompletta kostnadsbeskrivningar finns.

Nyttokalkyl för förenklad utgivning SITHS

Finansiella kostnader

- Utveckling av lösningen för förenklad utgivning.
- Förvaltning av lösningen för förenklad utgivning.
Förvaltningskostnaden för förenklad utgivning kommer inte bäras av regionerna ensamma utan av alla organisationer som använder SITHS, såsom kommuner och privata aktörer.
- Ökad användning av Mobilt SITHS eID.
- Mobiltelefoner.

Omfördelningskostnader

- Ökat behov av stöd och support för utfärdande på distans
- Tidsåtgång för att skaffa Mobilt SITHS eID
- Följande kostnad har identifierats men inte värderats i pengar i nyttokalkylen.
- Utbildning i nytt arbetssätt för ID-administratörer

Nyttokalkyl

I nyttokalkylen har nyttor och kostnader värderats i pengar utifrån ett antal antaganden som Inera har gjort om införandetakt, användning, tidsåtgång och tidsbesparing och kostnadsbesparingar. I vissa fall har Inera gjort antaganden och uppskattningar efter bästa förmåga, vilka också går att justera i excelfilen.

Nyttokalkyl för förenklad utgivning SITHS

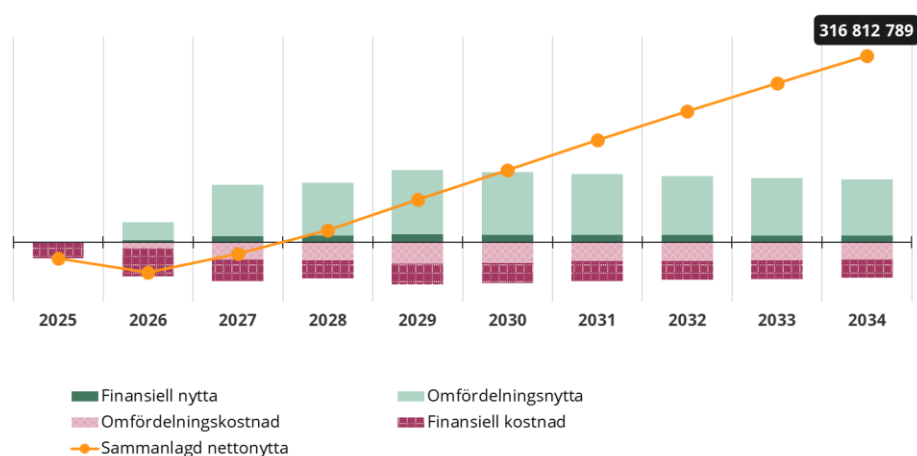
Nyttorealiseringsstakten beror på hur tidigt regionerna använder förenklad utgivning, ju tidigare desto snabbare effekthemtagning. Inera har antagit att regioner övergår successivt från dagens processer

till utfärdande på distans från 2026 för att utfärda alla SITHS eID på distans från 2029.

Med de antaganden som gjorts, visar resultaten att nyttorna som värderats i pengar överstiger kostnaderna med 316 812 789 kr efter 10 år, vilket ger en nettonytta på 0,5 kr per investerad krona.

Diagram 1. Resultat från nyttokalkyl för samtliga regioner

KOSTNAD/NYTTA (KR): Förenklad utgivning av SITHS eID

89% av nyttorna är omfördelningsnytta som till stor del består av minskat resande för användare av ordinarie kort och frigjord tid för ID-administratörer. Den frigjorda tiden för ID-administratörer skulle potentiellt sätt kunna bli en finansiell nytta om ID-administratörer sägs upp. 11 % av nyttorna är finansiella och består främst av minskade kostnader för resor.

Utöver de nyttor som värderats i pengar finns flera värdefulla nyttor som inte är värderade i pengar, såsom ökad patientsäkerhet och bättre vård genom tillgång till internationell personal och utvandrade svenskar.

Bakgrund

Under 2024 genomfördes en förstudie för förenklad utgivning av SITHS. Denna studie omfattade behovsinventering och identifiering av övergripande krav, i samarbete med SITHS PA och med utgångspunkt i DIGGs tillitsramverk. En RFI skickades ut för att samla information från potentiella leverantörer innan den formella upphandlingen av ID-kontroll startade. Syftet var att få en bättre förståelse för leverantörernas förmågor, erfarenheter och möjliga lösningar som kan uppfylla behoven.

Vad är det Inera ska lösa?

Utfärda och aktivera: För utgivning av ett fysiskt SITHS-kort (B, C, D) på tillitsnivå 3 krävs ett besök hos en ID-administratör. För att få utfärda ett mobilt SITHS eID måste man först utfärda ett SITHS eID på ett fysiskt SITHS-kort innan mobilt SITHS kan utfärdas och laddas ner till mobilen. Dessutom går det inte att utfärda SITHS tillitsnivå 3 till personer som saknar svenskt personnummer eller svensk id-handling (A).

Vad innebär lösningsförslagen?

Anpassningar till NLL-lagkravet (A) och de förenklingar som föreslås i distansutgivning för SITHS eID (B, C, D) medför höga investeringskostnader, men också omedelbara kostnadsreduceringar och effekthemtagning. Inom ramen för denna investering, kommer Inera att uppfylla E-hälsomyndighetens krav på autentisering med tillitsnivå 3 för personer utan svenskt personnummer eller svensk id-handling (A), förenkla utfärdandet av Mobilt SITHS eID (B) och bredda användningen av tjänsten (A-D). Detta uppnås genom lösningar som möjliggör utfärdande av SITHS-kort utan fysiskt besök och Mobilt SITHS eID utan att först behöva utfärda ett fysiskt SITHS-kort (B-D).

Om anpassningar till lagkravet inte görs, vad händer då?

Om Inera inte erhåller nödvändig finansiering för att genomföra anpassningarna till NLL-lagkravet (A) i tid, kommer personer utan svenskt personnummer eller svensk id-handling att hindras från att få tillgång till den nationella läkemedelslistan, vilket kan påverka patientsäkerheten. Dessutom kommer regionerna att hindras från att rekrytera resurser från utlandet. Yrkesgrupper såsom kirurger, läkare och specialister m.fl. utan svenskt personnummer eller samordningsnummer kommer inte att kunna få tillgång till den nationella läkemedelslistan efter den 1 december 2025.

Om förenklad utgivning inte genomförs vad händer då?

Även med en försiktig uppskattning kommer regionerna att fortsätta bära höga kostnader relaterade till utfärdandet av SITHS-kort enligt dagens rutin.

Intresseanmälan

Under 2022 skickade Inera ut en intresseanmälan om förenklad utgivning av SITHS eID. Av de 21 tillfrågade regionerna svarade 19 ja. Vid en uppföljning i februari 2025, där de två regionerna som 2022 inte svarade kontaktades, har en av dem nu uttryckt intresse. Motiveringen är att lösningsförslagen har förbättrats och svarar bättre upp till behoven och har därför blivit mer fördelaktiga.

Kommuner har generellt visat intresse för mobilt SITHS eID på distans utan behovet av ett fysiskt SITHS-kort som grund. Baserat på fördjupade dialoger med kommuner, såsom Göteborgs stad, Östersunds kommun och Kommunförbundet Höglandet, får Inera indikationer på ett starkt intresse för förenklad utgivning av SITHS.

Beskrivning av tjänsten

Förenklad Utgivning är en vidareutveckling av Identifieringstjänst SITHS och kommer att följa nuvarande arkitektur för SITHS-tjänsten. Detta inkluderar distansutgivning av Mobilt SITHS eID på tillitsnivå 3 med hjälp av digital ID-kontroll på distans med svenskt pass eller nationellt id-kort.

Övergripande lösningsförslag

SITHS eID tillitsnivå 3 till personer som saknar svenskt personnummer eller svensk id-handling (A).

- Personligt besök och tvåhandsfattning.
- Identifiering med utländskt pass eller nationellt id-kort, verifieras via maskinell inläsning, och manuell inspektion av resultat.
- A1) Personen saknar godkänt samordningsnummer. SITHS eID LoA3 för icke-bofasta enligt DIGGs regelverk för utgivning av e-legitimation till icke-bofasta.
- A2) Personen har godkänt samordningsnummer (styrkt, sannolikt) eller har svenskt personnummer men är utvandrad och saknar svensk id-handling. SITHS eID LoA3 enligt svensk e-legitimation.

Distansutgivning av Mobilt SITHS eID LoA3 med hjälp av digital id-kontroll på distans med svenskt pass eller nationellt Id-kort (B).

Distansutgivning av SITHS eID på tillitsnivå 3 till reservkort med hjälp av id-växling från Mobilt SITHS eID (C).

Distansaktivering av ordinarie SITHS eID-kort på tillitsnivå 3 med hjälp av id-växling från Mobilt SITHS eID (D).

Ineras leverans

Paket 1

- A) SITHS eID på tillitsnivå 3 för personer som saknar svenskt personnummer eller svensk id-handling.

Notera att grundfunktioner som utvecklas i paket 1 på grund av NLL lagkrav är en förutsättning för att kunna utveckla paket 2 (B).

Paket 2

- B) distansutgivning av mobilt SITHS eID på tillitsnivå 3 med hjälp av svenskt pass eller nationellt id-kort
- C) distansutgivning av SITHS eID på tillitsnivå 3 till reservkort
- D) distansaktivering av ordinarie SITHS eID-kort på tillitsnivå 3

Notera att paket 2 startar sin utveckling när paket 1 har slutförts.

Vad behöver regioner göra

För att kunna använda den nya funktionaliteten behöver regioner se till att varje SITHS eID-användare samt alla ID-administratörer har en mobiltelefon där de kan installera SITHS eID-appen som de behöver för distansutgivningen. Det kan antingen vara en privat mobiltelefon eller en tjänstetelefon. SITHS ID-administratörer behöver också utbildning i nya arbetssätt. Viss förstärkning för utökat stöd och support kan behövas, för att vid behov kunna stötta användare som behöver hjälp när de ska utfärda SITHS eID på egen hand.

Projektet kommer inte kräva nya anslutningar eller anpassningar av lokal arkitektur och infrastruktur.

Pris

I tabellen nedan ser ni er regions pris för utveckling och förvaltning. Genom avsiktsförklaringen förbinder sig regionerna att finansiera projektet/tjänsten enligt de priser som anges. Projektet/tjänsten är gemensamt finansierad och förutsätter att alla regioner säger ja till avsiktsförklaringen.

Fakturering av utveckling sker kvartalsvis under projektet med start tidigast Q3-2025. Projektet kommer att pågå under åren 2025, 2026 och 2027.

Priset för förvaltning tas ut genom en prisökning av SITHS-tjänstens abonnemang från och med 2026. Pris för distansutgivning av mobilt SITHS eID tillkommer, och uppskattas till ca 25 kr/utgivning. I takt med att distansutgivningen tar fart, kan det i framtiden bli möjligt att sänka abonnemangspriset.

Utveckling Paket 1&2

Region	Vid 100% Totalt pris
Region Stockholm	15 888 378 kr
Region Uppsala	2 617 904 kr
Region Sörmland	1 944 218 kr
Region Östergötland	3 042 458 kr
Region Jönköpings län	2 379 423 kr
Region Kronoberg	1 308 920 kr
Region Kalmar län	1 588 229 kr
Region Gotland	393 301 kr
Region Blekinge	1 014 651 kr
Region Skåne	9 183 665 kr
Region Halland	2 220 662 kr
Västra Götalandsregionen	11 403 863 kr
Region Värmland	1 824 231 kr
Region Örebro län	1 984 705 kr
Region Västmanland	1 812 014 kr
Region Dalarna	1 846 133 kr
Region Gävleborg	1 835 024 kr
Region Västernorrland	1 558 033 kr
Region Jämtland Härjedalen	853 757 kr
Region Västerbotten	1 808 794 kr
Region Norrbotten	1 600 478 kr
Totalt:	68 108 842 kr

Förvaltning

Region	Vid 100% Årlig debitering
Region Stockholm	1 593 436 kr
Region Uppsala	262 548 kr
Region Sörmland	194 984 kr
Region Östergötland	305 126 kr
Region Jönköpings län	238 631 kr
Region Kronoberg	131 271 kr
Region Kalmar län	159 283 kr
Region Gotland	39 444 kr
Region Blekinge	101 759 kr
Region Skåne	921 024 kr
Region Halland	222 709 kr
Västra Götalandsregionen	1 143 687 kr
Region Värmland	182 951 kr
Region Örebro län	199 045 kr
Region Västmanland	181 726 kr
Region Dalarna	185 148 kr
Region Gävleborg	184 033 kr
Region Västernorrland	156 254 kr
Region Jämtland Härjedalen	85 623 kr
Region Västerbotten	181 403 kr
Region Norrbotten	160 511 kr
Totalt:	6 830 595 kr

Informationsmöte

Informationsmöten om avsiktsförklaring gällande förenklad utgivning SITHS hålls via Teams:

- 2025-04-02 klockan 09.00-10.30
- 2025-04-09 klockan 09.00-10.30 (Mötet spelas in och inspelningen publiceras på inera.se i efterhand).

Anmälan till informationsmöten mejlas senast dagen innan respektive möte till: hasanein.alyassiri@inera.se Teamslänk skickas till anmälda deltagare.

Skicka gärna in eventuella frågor som ni önskar att vi besvarar under mötet, senast 2025-03-28 till hasanein.alyassiri@inera.se

Vid frågor, kontakta

Dan Bergvall, sektionschef

dan.bergvall@inera.se

072-571 78 19

Avsiktsförklaring

Vi lämnar härmed en avsiktsförklaring för Förenklad utgivning SITHS och förbinder oss därmed att under den period och enligt de priser som anges ovan, solidariskt finansiera projektet/tjänsten

Kommentar:

Vi är inte intresserade. Motivera ert svar nedan

Kommentar:

Underskrift

Region:

Namnsteckning:

Namnförtydligande:

Titel:

Telefonnummer:

E-post:

Underskriftsdatum:

Ifylld avsiktsförklaring skickas in av regionens programrådsmedlem, eller av denne utsedd person, till Ineras kansli via e-postadress: kansli@inera.se senast **19 maj 2025**.